

PAKISTAN:

Rent vann i 50 graders hete

Flom og stekende hete har gjort Sindh i Pakistan til et av verdens mest utsatte områder for klimaendringer. Her bygger Kirkens Nødhjelp vannpumper, grønnsakshager og klimaovner som overlever gjentatte naturkriser.

Tekst: Anette Torjusen

Foto: Håvard Bjelland

Svetten pipler i panna til Zareena og Uzma Bhatti idet mor og datter viser oss «verdens vakreste livreddende vannpumpe». Det er nesten 50 grader, og det er tungt å bevege seg.

– Du kjenner at det er vanskelig å puste, sier 14 år gamle Uzma, som søker seg til skyggen så fort hun kan.

Grusomt

Vannpumpene, som er flislagt med den kjente keramikken som kjennetegner Sindh, har i dette området blitt viktig i kampen for å håndtere klimaendringenes konsekvenser. I 2022 herjet flommen her. Den la en tredjedel av Pakistan under vann og sendte millioner på flukt. Akkurat nå har det vært flom her igjen som har fylt gatene med vann.

– Jeg er glad for at vi har rent vann her nå. Jeg måtte hente vann et stykke unna før denne pumpa kom på plass, og det var grusomt å gå i 50 grader. Nå er det kun en kort tur, forklarer 14-åringen.

Landsbyen bærer preg av flom og reparasjoner som er gjort her og der. Det er støvete og varmt. Man kan se hvor flomvannet har gravd seg inn i hus og bygninger. Da Kirkens Nødhjelp bygde vannpumper her etter flommen i 2022, var det for å sikre rent vann når også neste flom kommer.

Skolejente

For Uzma er vannet også en viktig grunn til at hun kan gå på skolen. I Pakistan er det -14 millioner jenter som ikke går på skolen. Oppgaver i hjemmet, sikkerhet og barneekteskap er noen av grunnene.

Moren Zareena sier det en selvfølge at datteren skal gå på skolen.

– Jeg har fem sønner som alle har gått på skolen. Det er viktig at Uzma får samme mulighet. Klart hun også skal gå på skole.

Vannpumpene drives av solcellepanel. Vannet transporteres fra sikre vannkilder og kontrolleres jevnlig av vår kvalitetsansvarlige, Imran Roshan. Han følger nøye med på vannkvaliteten.

– Her kan jeg fort se på panelet hvis ikke alt er som det skal, forklarer han og peker på skjermene og måleinstrumentene i kontrollrommet.

Kjøkkenhager i bakgården

Varme og flom har gjort det krevende å skaffe nok mat. Derfor er Zareena en av flere kvinner som har fått opplæring og hjelp til å lage egne kjøkkenhager i tilknytning til huset sitt.

Det er ikke vanlig å ha kjøkkenhager i disse områdene, men det har sikret familiene nok mat selv i heten.

– Jeg har to kjøkkenhager i tilknytning til huset mitt, og begge gjør at vi har mat gjennom hele året. Vi har også plantet trær og grønnsaker på samme område, noe som er med på å bremse klimaendringene.

Treplanting er et viktig klimatiltak, og flere trær er plantet rundt i landsbyen. De fanger karbon samtidig som de skygger for den stekende sola.

Klimaovner

I tillegg til flom skaper avskoging store problemer. Når trærne kuttes til matlaging, er det ingen trær som bremser vannføringen. Derfor har Kirkens Nødhjelp hatt opplæring i bygging av klimaovner og samtidig gitt innføring i hvordan man kan bevare trær og planter.

En av dem som har fått ovnen i hus, er Darmi Bai. Hun henter ikke lenger kvist, kvast og ved fra trærne rundt.

- Det har skjedd mye i landsbyen her. Vi har fått rent vann, før måtte jeg gå neste tre kilometer etter vann. Nå kan jeg også lage mat mye mer effektivt på klimaovnen her. Den er også utviklet slik at jeg ikke puster inn røyken, samtidig som jeg trenger mye mindre ved til oppfyring.